

Ziemioplody rolne i ogrodnicze w województwie lubelskim w 2020 roku

14.10.2021 r.



12,0%

Zmniejszenie się powierzchni zasiewów zbóż ogółem w 2020 r. w porównaniu z 2019 r.

W województwie lubelskim według wstępnych danych Powszechnego Spisu Rolnego 2020 powierzchnia upraw zbóż ogółem była niższa zarówno w stosunku do 2019 roku, jak i w porównaniu z Powszechnym Spisem Rolnym 2010. Natomiast zwiększyła się powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku zarówno w stosunku do 2019 r. i 2010 r.

Warunki agrometeorologiczne w okresie od jesieni 2019 r. do jesieni 2020 r.

O wysokości plonów upraw rolnych w dużej mierze decydują warunki agrometeorologiczne, tj. temperatura powietrza, ilość i rozkład opadów atmosferycznych oraz nasłonecznienie. Czynniki te, oprócz środków produkcji stosowanych przez rolników, tj. między innymi zastosowanego materiału siewnego, środków ochrony roślin czy zastosowanych nawozów, wpływają na stan i rozwój roślin oraz terminowość wykonywanych prac polowych i zabiegów agrotechnicznych wykonywanych na poszczególnych etapach wegetacji roślin.

Sezon wegetacyjny 2020 r. charakteryzował się w miarę stabilną pogodą bez gwałtownych zjawisk ekstremalnych, chociaż nie brakowało burz i obfitych opadów deszczu, którym lokalnie towarzyszyły również opady gradu.

Zima 2019/20 na terenie całego województwa była bardzo ciepła ze średnimi temperaturami znacznie wyższymi od normy z okresu 1981-2010 (w grudniu 2019 r. wyższa o 3,8°C, w styczniu 2020 r. o 3,9°C, a lutym 2020 r. o 4,8°C). Taki rozkład pogody przyczynił się do ciągłego wzrostu ozimów, które praktycznie nie weszły w okres spoczynku zimowego, a to z kolei sprzyjało rozwojowi chorób grzybowych.

W lutym 2020 r. ziemia nie była zamrznięta, bez pokrywy śnieżnej. Stan przezimowania plantacji ozimów rzeczoznawcy rolni ocenili na podobnym lub lepszym poziomie, jak w analogicznym okresie ubiegłego roku. Ciepła aura sprzyjała intensywnemu krzewieniu się roślin.

Kolejne miesiące 2020 r. (kwiecień, maj i czerwiec) były bardzo zróżnicowane pod względem zarówno temperatury, jak i opadów atmosferycznych. W kwietniu obserwowano niedostateczną wilgotność gleby. Cały miesiąc był bardzo suchy ze słoneczną pogodą. Deszcz pojawił się dopiero w ostatnich dniach, jednakże nie był on wystarczający i zjawisko suszy rolniczej znacznie się nasiliło. Ponadto w drugiej dekadzie kwietnia temperatura nocą, przez ponad tydzień, spadała poniżej zera. Taki rozkład temperatur przyczynił się do znacznych strat na plantacjach sadowniczych. Niemniej jednak warunki pogodowe panujące w ciągu całego miesiąca sprzyjały wykonywaniu wiosennych prac polowych i tym samym zakończono siew zbóż jarych, buraków cukrowych, roślin wysokobiałkowych, jak również sadzenia ziemniaków. Pod koniec miesiąca rozpoczęto również siew roślin ciepłolubnych takich jak kukurydza i soja.

Lato 2020 r. było ciepłe z niewielką ilością opadów atmosferycznych, które miejscami miały charakter burzowy. Lipiec był miesiącem umiarkowanie ciepłym z temperaturami powietrza w granicach 20 – 25 °C, a więc nieznacznie odbiegających od średniej z wielolecia 1981–2010. Warunki pogodowe niezbyt korzystnie wpływały na dojrzewanie roślin, a w związku z tym żniwa rozpoczęły się tydzień później, jak rok wcześniej.

Wrzesień charakteryzował się bardzo ciepłą i słoneczną pogodą z temperaturą powietrza dochodzącą do 28°C. Ochłodzenie nastąpiło pod koniec miesiąca i towarzyszyły mu

Niekorzystny wpływ na kształtowanie się produkcji roślinnej w 2020 r. miał przede wszystkim ciepły przełom roku 2019/20, który sprzyjał rozwojowi chorób grzybowych oraz wiosenne nocne przymrozki oraz brak opadów atmosferycznych potęgujący suszę rolniczą.

bardzo intensywne i obfite opady deszczu. Ciepła aura sprzyjała wykonywaniu prac polowych, między innymi koszeniu łąk, zbiorom ziemniaków, soi na ziarno i kukurydzy na zielonkę, siewom ozimin i poplonów. Zebrane ziemniaki były na wysokim poziomie. Niewielka ilość opadów w pierwszych dwóch dekadach miesiąca nie sprzyjała wschodom ozimin wcześniej wysianych. Pod koniec września rozpoczęła się kampania buraczana.

Produkcja głównych upraw rolnych

Zboża

Stan przezimowania zbóż w lutym 2020 r. rzeczoznawcy rolni ocenili na podobnym poziomie, jak w analogicznym okresie roku poprzedniego. Nie zaobserwowano większych uszkodzeń i strat w obsadzie zbóż, jednakże lustrując plantację w kwietniu zaobserwowano na zbożach ozimych oznaki chorobowe brunatnej plamistości liści, rdzy brunatnej oraz septoriozy paskowanej liści. W maju stan zbóż ozimych został oceniony na dobry, zaś zboża jare znajdowały się w gorszej kondycji ze względu na niedobór wilgoci i nierównomierne wschody. Zboża ozime znajdowały się w fazie kłoszenia, zaś jare w fazie grubienia pochwy liściowej i początkowej fazie kłoszenia. W tym czasie wykonywano zabiegi owadobójcze, mające na celu zwalczanie skrzypionki zbożowej i mszyc oraz zabiegi grzybobójcze przeciwko mączniakowi, septoriozie paskowanej oraz rdzy.

Żniwa rozpoczęto w trzeciej dekadzie lipca, a zebrane plony były nieco wyższe jak rok wcześniej, a ziarno posiadało dobre parametry jakościowe.

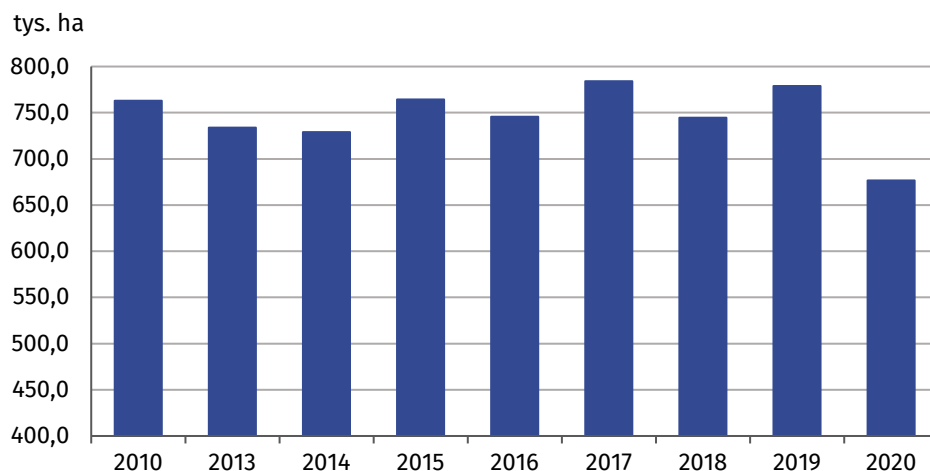
Według wstępnych danych z Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dalej PSR 2020) powierzchnia upraw **zbóż ogółem** wyniosła 733,1 tys. ha i była o 12,0% niższa w porównaniu z 2019 r. i o 7,8% w stosunku do 2010 r.

Tablica 1. Powierzchnia zasiewów zbóż

Wyszczególnienie	2010	2015	2019	2020	
	w liczbach bezwzględnych				2019 = 100
OGÓŁEM					
Powierzchnia w tys. ha	794,7	818,7	832,6	733,1	88,0
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi					
Powierzchnia w tys. ha	757,6	764,4	779,0	676,8	86,9

Łączna powierzchnia **zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** określona na podstawie wstępnych wyników PSR 2020 wyniosła 676,8 tys. ha i była o 13,1% niższa niż w 2019 r. i o 10,7% niż w 2010 r.

Wykres 1. Powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi



Łączna powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zmniejszyła się w stosunku do 2010 r. o 10,7%.

Rzepak i rzepik

Stan przezimowania rzepaku i rzepiku w lutym 2020 r. oceniono na podobnym poziomie niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, jednakże zaobserwowano nasilone występowanie szkodnika gnatarza rzepakowca i chowacza galasówka. Według stanu na dzień 30 kwietnia na niektórych plantacjach rzepaku widoczne były wiosenne uszkodzenia przymrozkowe, a także lokalnie zaobserwowano chowacza podobnika i pryszczarka kapustnika. Rzepak ozimy znajdował się w fazie kwitnienia. W maju stan plantacji rzepaku ozimego został oceniony na dobry i znajdował się w końcowej fazie kwitnienia lub wzrostu łuszczyzny, jednakże lokalnie zaobserwowano na nich występowanie szkodników (pryszczarka kapustnika i chowacza podobnika). Natomiast rzepak jary znajdował się w fazie kwitnienia, a stan upraw oceniono na dostateczny do dobrego. Również i na rzepaku jarym odnotowano obecność szkodników (słodyszka rzepakowego). W czerwcu rzepak ozimy znajdował się w fazie wzrostu i dojrzewania łuszczyzny, zaś jary w końcowej fazie kwitnienia. Stan roślin został oceniony na dobry i nie zaobserwowano większego nasilenia chorób ani szkodników.

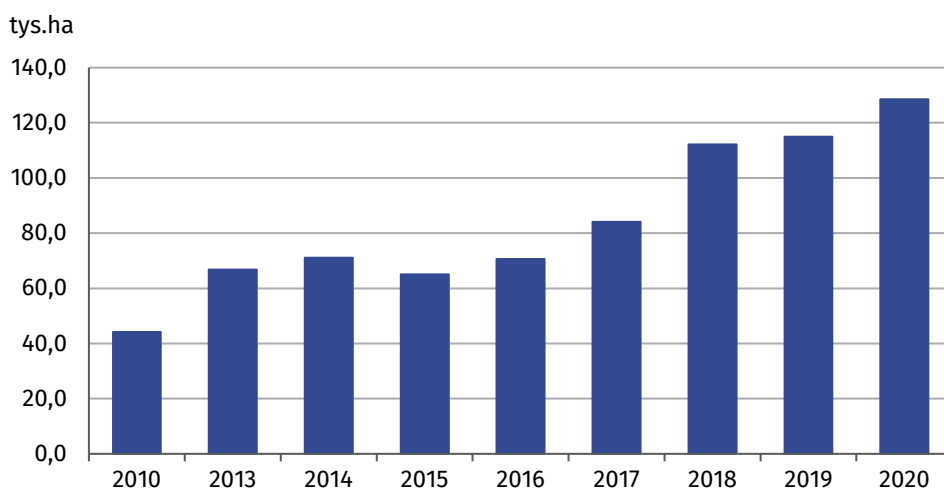
Żniwa rzepaku ozimego rozpoczęły się w trzeciej dekadzie lipca, a zakończyły pod koniec miesiąca, jednakże uzyskane plony były na podobnym poziomie, jak rok wcześniej.

Tablica 2. Powierzchnia zasiewów rzepaku i rzepiku

Wyszczególnienie	2010	2015	2019	2020	
	w liczbach bezwzględnych				2019 = 100
OGÓŁEM					
Powierzchnia w tys. ha	44,1	65,0	114,9	128,5	111,8

Według wstępnych danych z PSR 2020 powierzchnia upraw rzepaku i rzepiku wyniosła 128,5 tys. ha i była o 11,8% wyższa w porównaniu z 2019 r. i o 191,0% w stosunku do 2010 r.

Wykres 2. Powierzchnia zasiewów rzepaku i rzepiku



Ziemniaki

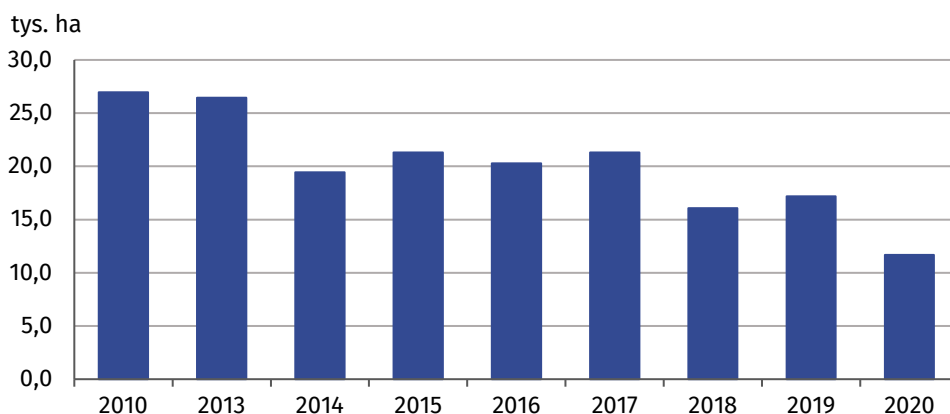
W kwietniu 2020 r. rolnicy sukcesywnie wykonywali sadzenie ziemniaków, jednakże majowe przymrozki wyrządziły szkody szczególnie we wczesnych odmianach. W maju stan upraw został oceniony na średnim poziomie. W czerwcu ziemniaki były w stanie dobrym i znajdowały się w fazie kwitnienia i zakrywania międzyrzędzi. Jednakże na plantacjach słabo chronionych występowały problemy ze stonką ziemniaczaną, a niekorzystne warunki pogodowe sprzyjały występowaniu chorób grzybowych, tj. zarazy ziemniaczanej i alternariozy. W lipcu stan upraw oceniono na dobry, zaś zebrane bardzo wczesne i wczesne odmiany były bardzo dobrej jakości. W sierpniu ziemniaki znajdowały się w końcowej fazie wegetacji, na plantacjach słabo chronionych występowało porażenie zarazą ziemniaczaną.

W 2020 r. w województwie lubelskim powierzchnia zasiewów rzepaku i rzepiku według PSR 2020 zwiększyła się o 11,8% w stosunku do 2019 r. i o 191,0% w porównaniu z 2010 r.

Tablica 3. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory ziemniaków

Wyszczególnienie	2010	2015	2019	2020	
	w liczbach bezwzględnych				2019 = 100
OGÓŁEM					
Powierzchnia w tys. ha	27,0	21,3	17,2	11,7	67,9

Według wstępnych danych z PSR 2020 powierzchnia upraw ziemniaków zmniejszyła się, zarówno w stosunku do 2019 r., jak i do 2010 r. odpowiednio o 32,1% i o 56,7% i wyniosła 11,7 tys. ha.

Wykres 3. Powierzchnia ziemniaków

Buraki cukrowe

W kwietniu 2020 r. zakończono siew buraków cukrowych, a w maju jego wschody były nierównomierne i późne, co było skutkiem niedoboru wilgoci w glebie. Ponadto plantacje narażone były na szkody spowodowane larwami muchówki, mszycami, przedziorkiem chmielowcem i szarkiem kośminkiem, który w głównej mierze występuje w południowo-wschodniej części województwa lubelskiego (przede wszystkim okolice Zamościa i Hrubieszowa). Warunki pogodowe panujące w maju nie sprzyjały wykonywaniu zabiegów ochrony roślin, co utrudniało walkę ze szkodnikami i przyczyniło się również do nadmiernego zachwaszczenia plantacji.

W czerwcu stan buraków cukrowych rzeczoznawcy ocenili na dobrym poziomie. Rośliny znajdowały się w fazie zakrywania rzędów, a warunki pogodowe korzystnie wpłynęły na stan plantacji i tylko lokalnie zaobserwowano występowanie mszyc w umiarkowanym stopniu. W kolejnych miesiącach (lipcu i sierpniu) stan upraw został oceniony na dobrym poziomie, chociaż w sierpniu burak cukrowy wymagał zastosowania ochrony przed chwościkiem. Ponadto wysokie temperatury w ciągu miesiąca spowodowały utratę wilgoci w burakach co było widoczne szczególnie na słabszych stanowiskach.

Pod koniec września rozpoczęto zbiory buraków cukrowych i ruszyła tym samym kampania buraczana w cukrowniach. Jakość zebranych buraków rzeczoznawcy rolni ocenili na dobrym poziomie, ze względu na zawartość cukru, tzw. polaryzację, która była wysoka, czemu sprzyjała duża ilość słonecznych dni w sierpniu i we wrześniu. Jednakże zbiory buraków cukrowych opóźniły się z powodu październikowych opadów deszczu.

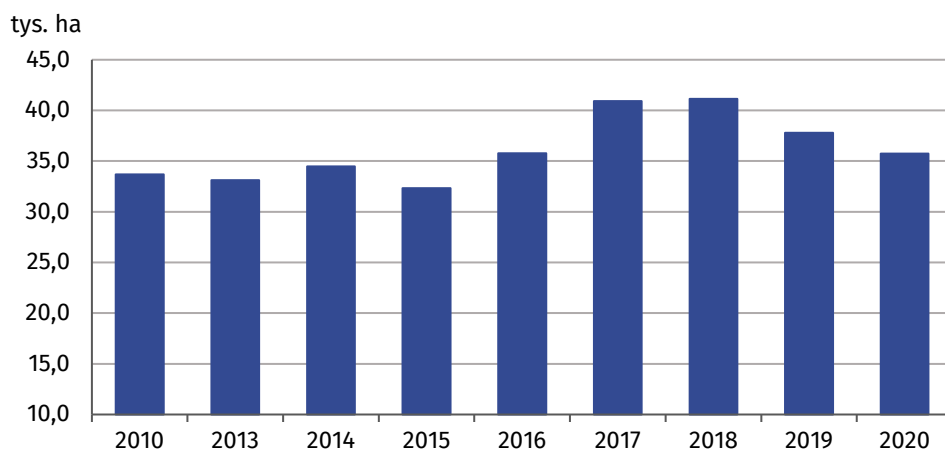
Tablica 4. Powierzchnia zasiewów buraków cukrowych

Wyszczególnienie	2010	2015	2019	2020	
	w liczbach bezwzględnych				2019 = 100
OGÓŁEM					
Powierzchnia w tys. ha	33,7	32,3	37,8	35,7	94,6

W województwie lubelskim powierzchnia zasiewów buraków cukrowych w 2020 r. według wstępnych danych z PSR 2020 była niższa o 5,4% niż w 2019 r., zaś wyższa o 6,0% niż w 2010 r.

Według wstępnych danych z PSR 2020 powierzchnia upraw **buraków cukrowych** zmniejszyła się w stosunku do 2019 r. o 5,4%, natomiast wzrosła o 6,0% w porównaniu z 2010 r.

Wykres 4. Powierzchnia buraków cukrowych



Produkcja warzyw gruntowych

Według wstępnych danych z PSR 2020 powierzchnia upraw **warzyw gruntowych** ogółem w województwie lubelskim wyniosła 11,8 tys. ha i w porównaniu z 2010 r. wzrosła o 4,0%.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Lublinie
Dyr. Krzysztof Markowski
Tel: 81 533 20 52
e-mail: sekretariatuslub@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Informatorium
Osoba ds. kontaktów z mediami
Elżbieta Łoś
Tel: 81 533 27 14
e-mail: E.Los@stat.gov.pl



lublin.stat.gov.pl



[@Lublin_STAT](https://twitter.com/Lublin_STAT)



[@UrządStatystycznyLublin](https://www.facebook.com/UrządStatystycznyLublin)

Powiązane opracowania

[Rolnictwo w województwie lubelskim w 2019 r.](#)

[Ziemioplody rolne i ogrodnicze w województwie lubelskim w 2019 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Powierzchnia upraw zbożowych](#)

[Zbiór](#)